

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hónapra postálatlan egyeztetéssel 10 H., többzetűl hirdetésnél 14 H. — Hivatalos hirdetésnél minden szó 4 H. — Hirdetéseket és díjakat HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
Leptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Ujságírók Papírgyára.

Irta: **Ereký Károly** gépészmérnök.

Magyarország ujságíróadalma közel másfél ezer folyóirattal rendelkezik. A mindennapos eszmecsere eme forgalmának ponderabilis anyaga a nyomda papír s nyers anyaga a lucfenyő. A magyar papírgyárak nem képesek a magyar eszmecsere, illetve a magyar ujságíróadalom papírszükségletét fűdözni, úgy hogy Ausztria évenként 120 ezer métermáza nyomdapapírt négy és fél millió korona értékben küld papíriacunkra. Ha a főváros és vidéki ujságkiadó vállalatok magukat az osztrák papírgyáraktól függetleníteni és előfizetőiket vagyis a magyar népet a négy és fél millió korona évi osztrák adótól megszabadítani akarják, akkor nem marad egyéb mentés hátra, mint egy magyar papírgyártást alapítani, amelyik ezt a 120 ezer métermáza papírt, magyar erdők fájából, magyar tőkével és magyar munkaerővel termelje.

Ezt a papírgyártást, az ujságírók Papírgyártást szövetségi alapon kell összehozni, hogy léte örök időkre és minden támadás ellen biztosítva legyen, mert ez a vállalat van egyuttal hivatva a magyar nemzetiségi kérdést is megemléstíteni. Ha az ujságíróadalom nagy és kis vállalatai egy papírgyártási és fogyasztási szövetségbe egyesülnek, akkor az ujságpapír megmenekül a gyártással és eladással foglalkozó vállalatok üzleti nyereségétől és az ujságkiadó vállalatok 25—30 százalékkal olcsóbban osztatják ki maguk közt a nyomdapapírt, mint azt ma vásárolják.

Az ujságírók Papírgyárának három hatalmas erkölcsi hatása is volna ezen a nagy anyagi haszonon kívül. Az első volna az ujságíróadalom tökéletes függetlenítese idegen társulatoktól s az ujságíróadalom mint igazi szuverén nagyhatalom tudna fontos hivatásnak megfelelni. A második hatása volna a ma közhasználatlanul heverő két millió katasztrális hold lucfenyő erdőink értékesítése és végül a harmadik hatása volna, hogy megmutatná a magyar fogyasztó közönségnek, hogy a fogyasztó az úr, nem a külföldi gyáros és megmutatná egyuttal azt is, hogy a nagyfogyasztók termelésével, minden állami segély nélkül is lehet igazi hatalmas magyar ipart teremteni.

Külföldön már az ujságkiadó vállalatok kezében vannak a papírgyárak és ahol ez még nincs meg, ott már megindult ez irányban a mozgalom. Olaszországban most van alakulásban egy szövetségi alapon nyugvó Ujságírók Papírgyára s Koppenhágában a múlt év decemberében alakult hasonló gyár. Koppenhágában igyekeztek a papírgyárak az ujságíró vállalatokat „örült” tervükről lebeszélni, s hogy na-

gyobb nyomatókat adjanak lebeszélő érveiknek, ajánlatokat tettek, hogy 29 öere helyett 22 öereért adják a papír kilóját 5 esztendeig, de nem használt az ajánlat semmit. Az új svéd-dán papírgyár az ujságírók gyára, ha tehát nyereségre dolgozik, akkor a nyereség az ujságíróké s ha nyereség nélkül dolgozik, akkor meg olcsóbban kapják az ujságok a papírt mint bármely idegen gyár a papírt adhatja.

Az ujságíróadalom vállalatának kiterjeszkedése a papírgyártásra és kifejlődése egészen az erdő művelésig, a modern gazdasági élet psychológiájának a következménye és az új ipari vállalatok alapítóinak ezzel a lélektani törvénnyel számolniok kell. Magyarországnak óriási mennyiségű erdeje van s így nemzeti érdek az, hogy egy oly vállalat létre jöjjön amelyik a dolog természetében rejlő okoknál fogva csak magyar erdők fáját használná fel céljaira és pedig úgy, hogy a magyar erdő fája, vállalatokban, magyar munkaerővel és tőkével transformálódjék át politikai napilappá.

A hihetetlen nagy összegekkel dolgozó amerikai vállalatoknak sikereit ez a lélektani törvény magyarítja meg. Az erdő fáját minden idegen érdektől függetlenül annyira feldolgozni, hogy a konzumensis ujságot olvashasson róla vagy teát, cukrot pakolhasson bele, ez az amerikai részvénytársaságok alaptörvénye és ezzel győzik leők a világot. A Great Northern Paper Company Millinoletben 6 modern papírgéppel gyárt nyomdapapírt a szövetséget ujságvállalatok számára. A vállalat nagy-szerű berendezése a világ piac kellemetlenségétől függetlenül dolgozik, mert fogyasztói véd- és dacsövetségben élnek vele. Mikor 10 esztendeje ez a gyár létrejött, az ujságvállalatok kényserültek szövetezni a gyárral Anglia papíripara ellen. Amerika fenyvesei még 10 esztendeje Angliának szállították a nyersanyagot, s onnét drága pénzen mint kész papírt hozták vissza s ma a fogyasztóival véd és dacsövetségben élők amerikai papír ipar megreszketteti a világot. Angliában 20%-al olcsóbb az amerikai, mint az angol nyomdapapír, s dacára, hogy a Yankee invázió vámmal és fuvarossal megdrágított papírral ér London piacára, legyőzi az angol papírt s már egész Európát alárántja egyes árucikkeknél.

Az ujságíróadalom hátterét a fenyő erdők teszik s az az ország győz papíriparával, amelyiknek több fenyőfaja van. Az ismert nevű amerikai milliomos, Morgan, 130 millió koronával részvénytársaságot alapított ujságpapírgyártásra s munkáját azzal kezdte, hogy 300 katasztrális hold fenyő erdőt biztosított a gyár számára. Svédországban 5 cellulóza és papírgyár épült meg az idén, az észak-amerikai angol birtokon 10 cellulóza gyár épült tavaly és az idén, szóval mindenütt, ahol fa van,

épülnek a papírgyárak, csak Magyarország vár a külföldi tőkepenzesekre s hirdeti a Neue Freie Presseben meg a többi bécsi lapokban, hogy pályázatot ír ki erdőnek az értékesítésére, mert a magyarok nem képesek azokat kihasználni.

Amíg a magyar erdőtulajdonosok a külföldi lapokban szegénységi bizonyítványokkal tündökölnék, a magyar papír-ipar nem képes az ujságíróadalom ellátni papírral s a magyar lapok előfizetői osztrák erdőtulajdonosoknak adóznak. Kövessék a magyar urak Amerika, Svédország és Németország erdőtulajdonosainak az ujságíróadalom vállalataival való egyesülését, mint jó példát s ezek az anomáliák meg fognak szűnni egy csapásra.

Van egy gazdasági törvény, amely mindvégig törvény marad, míg ember lesz a földön s ez az, hogy a fogyasztó, aki fizet, az az úr s aki termel, az szolgálja a fogyasztókat.

Magyarország 20 millió lelket kitevő lakosságának hatalmas eszmecsereje van s ennek az eszmecsereinek milliókat erő ponderabilis közvetítő anyagra — papírra van szüksége. A papírt a nemzet fogyasztja, mert a nemzet tagjainak szellemi életét közvetíti ez a papír. Ha ezek helyett a fogyasztók helyett az ujságírók egyesülnek papírgyártásra, akkor az ujságírók a fogyasztó nemzetet képviselik s ha még egy fogyasztó kis úr is, akkor a nemzet mint fogyasztó, már szuveren hatalom, melynek tényleg szolgálja a termelő.

Ilyen szövetséghez nem kell emmi-féle állami segedelem. A tőke ott forog a kezekben s az ujságolvasók fillérjei milliókra rugva hömpölyögnek az ujságvállalatok, a papírgyárak s végül az osztrák erdőtulajdonosok zsebeibe. Ennek a millió áradatnak par excellence magyar mederbe terelése az Ujságírók Papírgyárának feladata.

A fogyasztóknak a természet erőivel való véd- és dacsövetsége minden körülmények között ellenáll a külső támadásoknak, rendes organizáció mellett képes felvenni a harcot minden földi hatalommal szemben. Az ujságolvasó nemzetnek, mint fogyasztóknak, támaszkodva a magyar nemzet tulajdonát képező természeti erőkre, a vízesésekre és erdőkre, nincs szüksége a külföldre s nem kell félnie az osztrák papírgyárak konkurrenciájától, mégis, mivel ez a mumus az alapító kedvet általában megbénítja, szűslegesnek tartom a közös vánterülettel való nagy félelmet kellő értékére redulálni. Magyarországnak általában elterjedt a vélemény, hogy a magyar ipar mindaddig ki nem fejlődhetik, míg a vámsorompók be nem ékelődnek Magyarország és Ausztria tartományai közé és nekünk mindaddig várunk kell, míg nem a külföld mérnökei és tőkepenzesei keny-

szeríthetők lesznek majd magyar ipar alapítására. Ez a vélemény határozottan téves. (Szerk.) A közös vámterület irtózatossan káros hatású Magyarországra, mert miatta a magyar iparral, nem használják ki téves eleganciából a gazdasági élet törvényeit saját jóvoltukra és végül mert miatta nincs Magyarországnak vállalkozó szellemű műszaki kar. Ha Magyarországnak önálló vámterülete volna, természetesen kényeszeríthetné a magas vám a külföldi gyárosokat magyar fiókgyárak felállítására, de ez az ipar nem volna magyar és még hozzá egy gazdag nemzetiségi osztályt hozna létre az ország határain belül. Igazi magyar ipart csak egy nagy tudományú magyar mérnöki kar teremthet s ha az ember kutatja Magyarországi ipari visszamaradásának okait, rá is jön, hogy azt csak a vállalkozó szellemű műszaki kar hiánya okozza.

Németország úri osztályának fiai Liebig megjelenése előtt épp olyan alternatíva előtt álltak, mint a mai magyar úri családok fiai: jogász vagy katonatiszt. Liebig óriási agyvelejének s hagyományokat megvető karakterének befolyása adta meg az első impulzust a német fiúknak a technikára való ösztönzéséhez s ezek a fiúk egy emberöltő alatt világhatalommá tették Németország iparát. Magyarországon hiányzik még ez a tetterszaki műszaki kar.

A mai osztrák nagyipar par excellence osztrák képviselői 30-35 esztendeje mind fiatal mérnök specialisták voltak, kik *tőke nélkül*, munkájukkal alapították meg gyáraikat és ezek fejlődtek ki hatalmas részvénytársaságokká. Miért nincs ez hasonlóan Magyarországon? Mert hiányzik a vállalkozó szellemű műszaki kar.

Ausztria ipara semmiség a nyugot iparához képest s Ausztria *modern ipara* épp oly gyenge, mint a *magyar modern ipar*. A világipar óriási vállalatai ma az elsődrendű emberi szükségletek körül csoportosulnak s így egész új iparágak keletkeznek, melyek a mi közös vámterületünkön egyáltalán nincsenek. Miért nem alapít Magyarország ilyen osztrák verseny nélküli modern iparvállalatokat? Mert hiányzik a vállalkozó szellemű műszaki kar.

Nagy magyar ipar csak akkor lesz, ha a magyar gépészmérnöki kar az ipar minden ágában oly jeles tagokat fog számlálni, mint ma a gépipar egyes ágaiban és a motoriparban. Ekkor önként át fog esni az ipari szupremácia a termé-

szeti kincsekben gazdag és politikag homogén Magyarországra, még a közös vámterület mellett is. A közös vámterületnek tehát nem szabad mumusként szolgálnia és minden vállalkozó kedvet eltoptítani. Ausztria ipara nem olyan erős, hogy egészséges vállalatokkal ne lehetne őt teljesen leküzdeni s így tényleg itt az idő egyszer már Magyarország számára ipart teremteni.

A nemzet eszmecseréjéhez szükséges ponderabilis forgalmi anyag, — a nyomdapi papír gyártása — független minden földi konkurenciától, tehát független a közös vámterülettől és független a papír világi piaci helyzetétől, mert egyrészt a 2 millió katasztrális hold lucfenyő erdőn kívül van még Magyarországnak 8 millió katasztrális hold erdeje, amelyik papírgyártáshoz szintén jó s elképzelhető ok nincsen, hogy ez a 10 millió katasztrális hold erdő megsemmisüljön, másrészt mert a 20 millió lelket számláló nemzet eszmecseréje kisebb nem lesz, csak növekedhet s így a nemzet papírfogyasztása is csak nagyobb lehet.

Az Újságírók Papírgyára, Magyarország nagy fenyesere támaszkodva, világi piaci jelentőségre emelhetné a magyar papírt és ehhez is most alakulnak ki a legjobb konjunktúrák.

Anglia és Németország papíripara, erdők hiányában, megtántorodott az amerikai és svéd erdőkben épített új papírgyárak nyomása alatt. Dítges, a német papírgyárosok berlini egyesületének titkára, az idén megjelent munkában a papírvámokról, elsratja a német papíripar fénykorát, mert a dolog természete szerint a papírgyártás zöme a fatermelő országokra megy át. A papírgyártás gépei most vannak a leghatalmasabb fejlődésben. Az első papírgépek egy és másfél méter széles szitái 5-10 méter percnkénti sebességgel dolgoztak még 50 esztendeje is, míg ma a modern papírgépek 3-4 méter széles szitái 120-150 méter percnkénti sebességgel szaladnak, úgy hogy 24 óra alatt termelt papírral 10 hektár földet lehetne betakarítani. Ha a magyar fenyesereket ebben a kritikus időben, — mialatt a világ papírtermelő erőinek súlypontja új fenyeserekre helyezkedik s míg az új papírgépek urai nem vetik meg lábukat Oroszország és fenyeserdőiben, — sikerülne a papírtermelésbe belevinni, Magyarország könnyen lerázhathatná az osztrák papírgyárak nyűgét s egy Újságírók Pa-

pirgyára kitűnő új gépekkel, modern munkarendszerrel és törhetetlen kereskedői energiával csakhamar képes volna az egész magyar újságírodalmat meghódítani és fölös papírtermékeivel erdőknek piacot, a magyar papírnak pedig világhírű tekintélyt szerezni.

Mindezeknek a hatalmas eredményeknek az eléréséhez csak azoknak a szabad fővárosi és vidéki újságkiadó vállalatoknak a közreműködése volna szükséges, akiket még nem ölt meg szerződésekké az osztrák papírgyárak hatalmi szférája. A magyar sajtónak az a része tehát, amelyik még szabadnak érzi magát s nem kell félnie, hogy az osztrák papírgyárak ellicitálják alóla a nyomdát, ha meccanni mer, egyesüljön a magyar fenyeserdők uraival — *a magyar szellemi élet függetlenségének a kivívására és az osztrák gyárosok láthatatlan kezének a megsemmisítésére.*

Március szellemében.

Közeledik március ünnepe. Szellője végig suhan a magyar hazán, szárnyán hozva a hármas szent eszmét: *a szabadságot, egyenlőséget és a testvériséget.*

Szükség van rá, hogy évről évre megjelenjen az eszmék szentháromságának ez a szellője. Mert 1848 március 15-ike megalkotta a szabadságot, meg az egyenlőséget és testvériséget; ama nagy idők izzó kohójában, összeforrasztotta a különböző állásbeli embereket a haza egyenlő fiaivá s megszületett a *polgártárs* elnevezés. Őök hatása van március 15-nek. E hatásnak azonban még ma is folyton munkálkodnia kell, hogy életrekeltsse azt a hármas szent eszmét a társadalomban is.

Mert ott még messze vagyunk tőle. Magas választó falak osztanak bennünket csoportokra, tagokra, klikkekre. Ez a széttagozódás pedig sehohsem veszedelmesebb, mint ebben a szép hazában, ahol annyi idegen nyelvű nép agyarkodik a magyarra, ahol tenát az egész magyar társadalomnak összetartania, összefognia elsődrendű hazafias érdek és kötelesség.

Ennek a szerttagozódott társadalomnak hűséges képe Sümeg kicsi társadalmá is. Mutatja, hogy szinte zártkörű egyesületbe húzódott városunk egy-egy osztálya, mereven betéve az ajtót a másikkal előtt.

Ebben sokáig a kaszinó és lövőtársulat vezetett. Tagjai szorosan körülzárt testületet alkottak, csupán az intelligencia elkelőbb tagjait véve kebelökbe. Am ezek falain keresztül hatolt az idők szelleme s megnyitották ajtajukat a tisztességes iparos és kereskedő polgároknak is.

— Csak a könyvekből tudom eddig, milyen egy nagy város és látni szeretném igaziban is, mielőtt magamra öltöm az apácafátyolt. Aztán még csak a színt sem akarom ismerni másnak, mint kolostornak.

Az erdőkerülő gondolkozva szól:

— Szép ám az élet . . .

A lány orcáján végigszaladt a könny.

— Akinek szép . . . A hiúságos élet nem kell nekem soha többé . . . soha . . . soha . . .

Elementek hát a nagyvárosba és este ott ültek a színházban is. Ott ült a nézőtérben a hátuk mögött egy éhesszemű ur, aki fojtott hangon szuttogta a szomszédjának: — Micsoda pompás virágszál ez itt előttünk. Egykicsit félszeg a kicsike, de épp ez a bájos benne. Csak a haját ne hordaná ilyen simára fésülve . . .

Színház után egy ragyogó világitású vendéglőben vacsorázott az erdőkerülő és a sokat szenvedett apácajelölt.

— Istenem! . . . Pedig milyen szép az élet . . .

Az apa tekintete felvidult: — Ugy-e mondtam . . . Mondj hát le a szándékról.

Ragyogni kezd a lány szeme: — Talán . . . De mondd, apa, ugy-e okosan tisztem, ha ezennel nem viselek ilyen csunya frizurát . . .

Fáy Nándor.

Virágot találtam . . .

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Miért néztél rám éjszótét szemekkel?
A balga sors utamba mért hozott?
. . . Bolyongtam árván, elhagyatva, csöndben
Kibékült szívvel, mint a boldogok;
Szívemben nem volt vágyódás, reménység,
Szép álmaim is messze-messze szálltak . . .
Mért is hozott a sors utamba, Édes,
Tavaszzal multával — kései virágnak?!

Látod: már elhagy édes ifjúságom
S ezer szép érzés tűnik el velem:
Első szerelmem első boldogságom
Csodás emléke elszáll messzire.
Kifeszott koldus, megtepett betegként
Nézek utánok s szemem könnybe lábad.
Mért is hozott a sors utamba, Édes,
Tavaszzal multával — kései virágnak?!

Ugy-ugy! Tavaszom elhagy nemsokára,
S utána jön . . . Oh, nem a hervadás!
Tavaszzal, ugy-e nem száll őszi árnyék?
Tavaszzal: nyár jön, színes ragyogás,
Amelynek a fénye elborít arannyal
S tűzre lobogtatja paraszát a vágynak;
Tavaszzal multával akadtál utamba
Szíveimre kinyitott szép fehér virágnak.

Legszébb napon találtalak meg, Édes,
A forró vágyak legszebb idején,
Mikor alkotni, tenni kész a lélek
S e szívnek már nem elég a remény,
Hiu vágy, balga ábránd nem nyugtáz le
S nem rabja lelkem pusztá álmódásnak;
Szívemre tűzlek s a magasba törve
Bűszkén mutatlak egy egész világnak!

Zombori Andor.

A lemondás.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Egy erdőkerülőnek volt egy gyönyörű liloma: a lánya. A fák lombjainak sutlogása diadal zene lett, mikor megérezte, hogy ott imbolyog közöttük az erdőnek ez a legszebb virágja s a lánya a lomboknak zokogta el az ő nagy szerencsétlenségét:

— Szerettem és megcsaltak!

Szívecskéjéből omlott a könny, hogy ő nem éli túl ez a tragédiát, amely oly igazi mintha regényben volna. Vagy, ha már el is bírja viselni a rettenetes csapást: nem akarja élvezni az erdő varázslatos szabadságát, hanem apáca lesz. Aki csak az ákítatnak szenteli éveit, aki nem törődik soha többé az élet hiúságaival. Csak még egyetlen vágya van:

— Mi az? — kérdezte az apja.

Városunknak anyagi erőre legtekintélyesebb testülete, a polgári önképzőkör ma még nem követte ezt a jó példát. Zárt testület ma is, mert tagjai között nincs egyetlenegy földmives polgártársunk. Hát ez nem illik össze a mai kor szellemével, nem illik össze avval a március 15-nek hatalmas vívmányával, amelynek legtekintélyesebb ünneplője városunkban éppen ez a polgári kör volt; ez, amely a márciusi hazafias ünnepeket városunkban kezdette s ma már kulusszá fejlesztette.

E nagy nemzeti ünnep szellemében tehát arra kérjük városunk ez érdemes és tiszteletre méltó körét, nyissa meg ajtaját földmives polgártársaink előtt is. Hisz minden társadalmi egyesületnek csakis tiszta múltú, felddhetetlen életű ember lehet tagja. Aki ezzel összeittöklik, legyen bármily előkelő állásban, bizony hátrábbvaló az utolsó napszámosnál is s mint ilyen, nem foglalhat helyet az ilyfajta egyesületek tagjai között.

Városunkban sok érdemes, talpig becsültes és tiszta jellemű földmives van, aki beleillik a kör kebelébe. Nyissa hát ki ezeknek az ajtót, fogadjja kebelébe. Ezzel erősíti, magához emeli ezeket a jóra való, derék tagokat s emeli a helybeli társadalmi összetartását s ennek üdvös hatása lesz kifelé is, az egyöntetű, egységes közszellem felkeltésére és ápolására. Pár év óta a kör összejövetelein úgy is résztvesz több földmives polgártársunk. Legyenek ezek hát tagjai a körnek, legyenek otthon benne és ne csupán egyes kiváló alkalom vendégeiként jelenhessenek meg ott. Mert végre is nem foglalkozása szerint itéljük meg az embereket. Minden foglalkozás tiszteletre méltó s minden ember annyit nyom a latban, amennyit kötelességeinek hűség teljesítésével és tiszta, szeplőtelen jellemével megérdemel.

Melegen ajánljuk ezt az eszmet a mai közgyűlés figyelmébe. Március üde szellője hassa át a tagok lelkét s nyissák ki kebelüket a szabadság, egyenlőség és testvériség hatalmas eszméinek: fogadják szívesen soraikba a földmíveléssel foglalkozó tiszta jellemű lakosokat is.

A függetlenségi párt szervezkedése.

A 48-as függetlenségi párt harcoló csoportja kibontotta vármegyénkben a zászlót, hogy az elvtársakat alája toborozza. A zászlótoborzás február 28-án a vármegye székhelyén, Zalaegerszegen ment végbe.

Előtte való nap, szombaton este Ugron Gábor, Holló Lajos, Hellebronth Géza országgyűlési képviselők és Sümegi Vilmos, a Magyar ország igazgatója Eitner Zsigmond kerületünk képviselőjének kíséretében Sümegre érkeztek. A magyar parlament e kimagasló alakjait több mind száz polgár összegyűlekezve várta a polg. önképzőkörben, ahol tiszteletükre társas vacsorát rendeztek. A polgárok érdeklődését a szomszéd községek is képviselve voltak. Riadó éljenzés fogadta a belépő képviselőket, s ebben az éljenzésben különösen az Ugron iránt való szeretetet és hódolatos tisztelet nyilatkozott meg.

Eitner Sándor, a polg. kör elnöke, néhány szíves mely szóval üdvözölte Ugront, mire ez hasznos szívességgel válaszolt. Utána asztalhoz telepedett a közönség. Vacsora alatt Németh János helybeli plébános szép szavakkal üdvözölte Ugront. Ránutató arra az óriás munkára, amit legutóbb a parlamentben és a delegációban kifejtett. Kívánta hogy az az út, amelyre Sümegről megindulnak, legyen apostoli út, amely a nemzeti eszmék diadalára vezet.

A szóok után, kinek minden mondata élénk tetszést keltett, fölállott Ugron és beszélt; beszélt avval az istenadta csodálatos szóokai képességgel s avval a mélyszéges mély hazaszeretettel, amely szinte páratlan ma a magyar hazában. A főnséges gondolatok, érzelmeik csak úgy rajzottak elő ennek a lángeszű fertiúnak bámulatos agyából s mint doléjes erő hatoltak keresztül a hallgatóság szívén-lelkén. És ez elbűvölve, megérezve hallgatta a mai magyar világ e legnagyobb szóokait.

Mint a nap izzó sugarait, úgy hintette szét Ugron az ő nagy lelkének erejét, fényét, melegét s midőn elvégezte, a közönség hátartalan lelkesedéssel és szeretettel sietett hozzá, hogy üdvözetet és hálaát kifejezze.

Buc-uzól Ugron még egy beszédet tartott, hasonlatos-at mindennemben az előzőhöz.

Közben Eitner Zsigmond, Holló Lajos, Hellebronth Géza, Sümegi Vilmos, Bánfi Alajos és Tamási István mondtak tiszteket élénk figyelem és tetszés között.

Midőn a polgárság illusztris vendégei távoztak, a jelen voltak mély szeretettel vettek fölök búcsút, különösen tüntetve Ugron Gábor mellett, akinek két gyönyörű beszéd szinte a magyarság és a hazaszeretet templomává avatta e pár órára a kört.

A képviselők másnap reggel Zalaegerszegré utaztak a párt szervező gyűlésére. A pályaudvaron nagyszámú díszes közönség nevében Bakó Gyula üdvözölte őket, azután bevonultak a városba.

A kaszinó termében megtartott előértekezlet után óriás közönség jelenlétében folyt le a nagygyűlés. Besnyák Géza elnök hazafias érzéstől áthatott szép megnyitóját után Eitner Zsigmond, Hellebronth Géza, Holló Lajos s végül Ugron Gábor tartott a lelkes közönség folytonos tetszése között hatalmas beszédet, helyeselve a további parlamenti küzdelmet a nemzet nyelve érdekében.

Ifj. Eitner Sándor, a párt jegyzője ily irányú határozati javaslatot terjesztett elő, amelyet szűnül nem akaró lelkes éljenzéssel fogadott a népgyűlés közönsége.

A gyűlés után a kaszinóban társas ebéd volt, amelyen Szentmihályi Dezső üdvözölte a megjelent képviselőket, kiknek nevében Holló, majd Ugron mondtak szíves köszönetet.

A bankettiről üdvözölő táviratot küldöttek a párt elnökönek, Szederkényi Mándornak.

A központi gyűlés után hamarosan a kerületi szervezkedésre is rákerül a sor.

H I R E K.

A polgár.

A német Burger szóból alakította a magyar nyelv Geniusza.

Rége a városok németajkú iparos lakóit nevezték polgároknak.

Abban a világban persze iparos még nem volt, hanem volt mesterember, értsd: mestere a foglalkozásnak.

A mai cafrangos, cinkóros világ megölte a mesterembert s lett belőle iparos.

A polgár szó is nagyon demokratikus szagú volt, a nyárspolgár elnevezés még komikus is tette, ledobták hát a városok említett lakói, mert hát ők iparosság lettek; a mesterségök üzletté vált s tetszett ez a *fajinos* elnevezés.

A földmives osztály sietett fölkapni az elejtett polgár nevet s birtokába venni. Ma tehát a polgár alatt már földmivest értünk.

Mikor a sümegi polgári kört ez előtt valami 38 évvel megalapították, akkor még a mesteremberek jussa volt a polgár név, ma földesgazdáinkat értik e név alatt Sümegben is.

Hát nem oda Buda, édes véreim! 1848 március 15-ike óta édes mindnyájan polgárok vagyunk, akár toltat, akár szerszámmal vagy ekevel keressük is kenyérünket. Az első polgár a király, úgy következik szép sorjában a többi. Kiki amennyit nyom saját sűya szerint.

Az a nagy nap testvérré tett édes mindnyájunkat a szeretetben és polgártársra az egyenlőségben. Legyünk hát testvérek, líf társak, hazánknak és becsüljük meg egymást, mert egy leszünk édes fia, polgárai vagyunk.

A visszatérő március tanítsa meg erre azokat is, akik még nem értették meg e nagy nap nemzet és világ feintartó eszméit.

— **Berendelés.** A győri illetéktábla elnöke Ereki István dr. sümegi járásbírói aljegyzőt a győri táblához tanácsjegyzővé rendelte be.

— **Kinevezések.** A vallás és közoktatási miniszter Zó Erdősi ökleveles tanfőnököt a marokréti állami iskolába rendes tanfőnökévé nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Nagy István drt a sümegi járásbírói aljegyzővé nevezte ki s Bárdó Ferenc dr. ügyész megbízott állandó helyettesül rendelte be.

— **Miniszteri köszönet családi levéltárért.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hertelendy Ferenc vármegyénk főispánjának közönelve mondot azart, hogy a Hertelendy család levéltárát a Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi orsz. könyvtára levéltárában örök letétül helyezte el.

— **A kisdodóvó bezárása.** A városunkban uralkodó vörheny-járvány miatt a kisdodóvót a hatóság a járvány megszűntéig b zártatta.

Az elemi iskola I. osztályában szintén állandóan hiányzik a tanulók fele és harmada, ami a haladást nagyban hátráltatja.

— **Meghívó.** A sümegvidéki gazdakör március 10-én d. e. 10 órakor Sümegben a lövölde

helyiségében közgyűlést tart, melyre tisztelettel meghívjuk. Tárty: 1. Előzői előterjesztések. 2. Mult évi számadás előterjesztése. 3. Indítványok. Sümeg, 1904 március 1. Hayden Sándor elnök. Sugár Jákó jegyző.

— **Közgyűlés.** A sümegi polgári önképzőkör ma, vasárnap d. e. 11-kor rendes közgyűlést tart.

— **Köszönetnyilvánítás.** A sümegi rom. kat. legényegyesület részére az 1903-ik év folyamán a következő szíves adakozók ajándékoztak könyveket: Darnay Kajetanné, Németh Gyula 4-4; Borki Lajos, Huppán Erzsé, Horvát János, Tölcséry Ferenc 2-2. Éles Károly, Gróf Ferenc, Rida István dr., Tamássy István 1-1 kötet, Midőn e könyvadományokat hálásan megköszönjük a szíves adakozóknak, egyesületünk könyvtára részére köszönettel vesszük és nyugtatunk bármint érdemes munkát. Tamási István m. elnök.

— **Kiállítás Veszprémben.** Különösen érdekes mezőgazdasági ipari, gazdasági gép- és állatkiállítás nyílik meg augusztus hó 28-án Veszprémben, melyen bemutatásra kerül az Ós-Bakonyvidék minden nevezetessége. A kiállítást a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület rendezti, mely kiállítás fővédnöke Tallán földmívelésügyi miniszter, a rendezőség elnöke pedig Kolossy József főispán és Paúr Ödön tükár fardoznak e speciális vidéki kiállítás rendezésén. A kiállítás a különleges bakonyi terményeken és faiparon kívül hely jut az egész ország minden érdekességének bemutatására is, miért is szívesen hívjuk fel vidékünk érdeklődőinek figyelmét is a veszprémi kiállításra. Bejelentési határidő július 1. Részletes felvilágosítást és bejelentési lapokat készséggel küld bárkinek is a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület tükári hivatala Veszprémben.

— **A csabrendeki Erzsébet fillér egyesület estéje.** A csabrendeki Erzsébet fillér egyesület, melynek célja az iskolába járó szegénysorsú gyermekeket téli ruhával ellátni, ez az áldásos híréről mindenfelé jótékony intézmény táncestök és egyéb ünnepek rendezésével gyarapítja jótéteményeket kamatozó vagyonát. Az egyesület idei táncestéje február 27-én zajlott le az Országin szálló nagytermében. Az estén megjelent nagy közönség egyik legsikerültebb és legelőkelőbb mulatságává avatta az egyesület estéjét. Az est legszebb ékessége volt a leányok egyenlő kartonruhája. A tánc fél 9 órakor kezdődött, de nem sokkal később már annyira megszaporodott a résztvevők száma, hogy a szálló termen kívül a másik két mellékszobát is elfoglalták. A mulatság anyagilag és kedvezően sikerült és szép összeget hozott a rendezett célra. A rendezőség gyönyörű táncrendel kedveskedett a táncoló leányoknak. Vígásos kedvben járta a fiatalok a táncot Csányi Flóri sümegi cigánybanda muzsikájára kivilagos-kiviradtig.

A mulatságon résztvevő hölgyek névsora: Asszonyok: Blach Miksáné (Káptalanfa), Böhm Vilmosné, Brüll Simonné, özv. Frelér Sándorné, Fehér Józsefné, Fünk Vilmosné, Farkas Sándorné, Grünbaum Mórné, Grünbaum Adolfné, Glücksmann Lászlóné, Hirschler Sománé, Horvát Gáborné (Sümeg), Hamburger Lajosné, Kopp Miksáné, Kohn Ignácné, Krausz Miksáné, Kohn Joákinné, ifj. Kohn Lászlóné, Kálmán Sámuelné, özv. Körmenidiné Gotschlag Ida, Kohn Miksáné, Klein Mórné, Lengyel Árminné drné, Lengyel Mátyásné (Sümeg), Löb Ignácné, Nagy Józsefné, Rabinek Samuelné, Rothschild Sándorné (Sümeg), Scheiber Józsefné (Sümeg), Scheiber Lipótné (Sümeg), Schreiner Dénesné, Schwarz Henrikné, Steiner Simonné (Sümeg), özv. Steiner Izraelné, Sugár Jákóné (Sümeg), Tachauer Gyuláné, Weisz Salamonné, Winkler Sándorné drné, Weisz Adolfné, Weisz Mórné, Weisz Fülöpné, Weisz Hermanné (Pacs) Weisz Arnoldné, Wlassics Jenőné, özv. Wlassics Kovács Mária. — **Leányok:** Brüll Paula, Blach Malvin (Káptalanfa), Eiland Roza (Hegyfalu), Fischl Aranka (Sümeg), Grünbaum Hermin, Glücksmann Malvin, Hirschler Józsa, Kálmán Szera, Klein Aranka, Kopp Roza, Kohn Iona, Kálmán Malvin, Kohn Hedvig, Kohn Szidi, Lengyel Ella, Lengyel Elza, Pollák Zsófi, Rothschild Kata (Sümeg), Schwarz Juliska, Scheiber Iona (Sümeg), Scheiber Melánie (Sümeg), Schwarz Rozina (Sümeg), Weisz Hedvig, Weisz Szera, Weszeli Malvin.

— **Köszönet.** A csabrendeki Erzsébet fillér egyesület által rendezett táncestének az összes bevétel volt 366 korona 37 f, kiadás 100 korona, a z a jövedelem 266 korona 37 fillér. Felhívizettek: Eitner Zsigmond (Sümeg), Sümegi Vilmos (Budapest), Csabrendeki iparoskör 10-10 K; Weisz Mor családja 640 K; Barcoza László, Pollák Salamon (Nagy-Tapolcsány), Stricker és Tócs (Budapest), Holczér Ede (Temesvár) 5-5 K; Murai Jolán (Zürich) 4-77 K; Pálfi G és társa (Budapest), Goldberger Adolf (Bécs), Lichtmann és Erd-nsohn (Budapest), Váradi Gusztáv (Budapest), Reisz Emil (Pozsony), Főce József 4-4 K;

N. N. (Sümege) 340 K; ifjú Csoknyay István (Bécs), Schwarz Mór, Morgenstern Artur (Zalaapát) 3-3 K; Posgai Andor, Láng János (Tapolca) 240-240 K; N. N., Altstädter Samuel, Kálmán Béla (Budapest), Fenyves Albert (Budapest), Klein Cecília (Szepes Krigh), Steiner Simon (Sümege), Sugár János (Sümege), Lengyel Ármán dr., Scheiber József (Sümege), Hirschler József (Bécs), Fischl Adolf (Pápa), Reich Ignác, Nyitrai Katica, Földi József, Böhm Vilmos, Böhm János, Apfel Géza (Sümege) Crusz Dávid (Budapest), Földes Sándor (Bécs), Fürst János dr. (Sümege), Rabinek Mór (Bécs), Flandrak és társa (Bécs) 2-2 K; Horvát Gábor (Sümege), Fohér József, Scheiber Lipót (Sümege), Winkler Sándor dr., Lengyel Matyas (Sümege) 180-180 K; Mankovits Salamon, Tubl József 160-160 K; Bauer N. (Sümege) 140 K; Láng Sándor (Sümege), Dravnik Lajos, Krausz Miksa, Virányi Soma (Keszthely), Tóth Károly, Kis Julcsa, Kohn Ignác, Wlasics Jenő, Weisz Salamon, Rotschild Sándor (Sümege), Löb Ignác, Kohn Márton, Grünbaum Mária, Tachauer Gyula, Weisz Arnold 1-1 K; Böhm testvérek (Sümege), Nagy József (Sümege), Farkas Sándor, Hamburger Lajos 80-80 f; Kálmán Malvin (Sümege) 60 f; Schnitzler Sára (Sümege), Brüll Simon, Funk Vilmos, Biach Miksa (Káptalauf), N. N., Schwarz Rozina (Sümege), Pfeifer Adolf (Bazaltbánya), özv. Hoffmann Márkusné, Weisz Adolf, Neufeld Adolf, özv. Steiner Izraelné, Rabinek József 40-40 f; N. N. (Sümege) 20 f. — A nemeslelkű adakozóknak ez uton mond hálás köszönetet az elnökség.

— **A tapolcai iparos ifjak önképző köre** február 28-án tartotta meg évi rendes tisztújító közgyűlését. Szűcs Arnold dr. elnök évi beszámoló beszédében különösen kiemelte azt az örömdetes jelenséget, hogy az elmúlt évben minden várakozást felülmúló arányban támogatta a város intelligens közönsége az egyesületet, ami annak tudható be, hogy a közönség a kör fenntartása nagy szükségét, nevelő hatását és főleg hazafias irányát méltányolni akarja, amely kedvező körülmény a kör további működésére biztatólag fog hatni. Az újonnan megejtett választás alkalmával a kör tagjai mellőzték az évenként szokásos titkos szavazást és bizalmuk jelét egyhangúlag a régi tisztviselői kart kiáltották ki. Elnök lett Szűcs Arnold dr., alelnök Takács Sándor, jegyző Wagner Dezső, pénztáros Palkovics Lajos, ellenőr Pálfi Fülöp, háznagy Andry János, könyvtáros Palkovich Károly, segédkönyvtáros Palkovics György. Választmányi tagok: Bakó Roland, Bricht Jenő, Hammer Endre, Konecz József, Körmendy Imre, Mekler Károly, Magdolná Albert, Fischer Rudolf, Bence József, Valday Sándor. Számvizsgálók: Szollár Gáspár, Domániczky Sándor és Papp József.

— **Közégségi virilis és megbizottak.** Gyakori eset, hogy a közégségi virilis képviselőtestületi tagok listája ellen felelőbevitelt ad be egyik, vagy másik fél. A felelőbevitelt jogerős elintézésé időt igényel, amely az esetek természetéből adódóan néhány hétnél többre is terjedhet. A listában foglaltak azonban képviselőtestületi tagsági jogukat a felelőbevitelt elintézéséig is gyakorolhatják s a gyűlésekre meghívót kell kapniok. Meglehetősen elterjedt szokás, hogy a birtokain állandón nem lakó nagyobb birtokosok nem vesznek személyesen részt a képviselőtestületi üléseiben, mint virilis képviselőtestületi tagokat megbizott állítására a törvény egyenesen kötelezi. Ennek a megbizottak nem kell szintén virilisnek lenni, hanem minden olyan egyén lehet, — a közigazgatósági bíróság egyik múltévi határozata szerint — aki a képviselőtestületi kötelekéből kizárva nincs. Ki vannak zárva pedig: diffamáló cselekmények miatt vád alá helyezett és elítélt, a tényleges katonák, fizetésükön kívül más jövedelemmel és vagyonnal nem bíró állami és vármegyei tisztviselők, csőd alatt állók; rendezett tanácsú városokban az irni-olvasni nem tudók. A képviselői névjegyzék jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt be kell jelenteni a főszolgabírónak, rendezett tanácsú városokra nézve az alispánnak.

— **Ritka vadász zsákmány.** Az eötvösi uradalom erdőségeiben hetek óta garázdálkodott egy vadkan, melyre több ízben tartottak már hajtóvadászatot, de mindig eredménytelenül. Végre febr. 27-én délután 3 órakor sikerült az állatot leteríteni. Az óriási állatot először Mál Vilmos főerdész golyóval keresztül lötte, úgy hogy a golyó a máját is érintette. Az erős állat azonban tovább szaladt, mintha misem történt volna vele. A hajtók azonban a vérnyomon mindenütt követni tudták, s a további üldözés után került Strobl ellenőr elébe, aki csak bátorságának és biztos lövésének köszönhetette, hogy a legnagyobb veszedelemtől megmenekült, mert mikor a megsebzett s meghöszszült vad Stroblt meglátta, eszeveszetten rohant neki, de sikerült a bajt elhárítania, amennyiben 2 erős biztos lövéssel ártalmatlanná tette. A ritka példány nem a sarvati vadak fajtájából való volt, hanem

egyike a legvadabb fajtának, mit rozsdavörös szőre is bizonyít. Sulya 146 kg. hossza 186 cm, magassága 94 cm. Agyara pedig 22 cm. hosszúak voltak. Szakértők véleménye szerint 10-12 éves lehetett. (H. E.)

— **Országos tenyészállatvásár.** Az Országos magyar gazdasági egyesület XXII. tenyészállatvásárját március 26. és 27-én tartja meg Budapesten. A vásár tervezetét a bejelentési ívekkel egyetemben az egyesület titkári hivatala a tenyészállatoknak azonnal megküldi. A tenyészállatvásárral kapcsolatosan gép- és eszközkiállítás is tartatik. — A földmívelésügyi miniszter tekintettel arra, hogy a tenyészítő gazda közönség részéről nagymértetű kereslet nyilvánul tisztavérű eredeti szimmentáli fajta fiatal tenyészbikák iránt, 25 drb. szimmentáli és 5 drb. montafussi tenyészbikát szerzettett be az alpes vidékekről és ezeket a vásáron fogja eladatni a tenyészítőknek árverés útján.

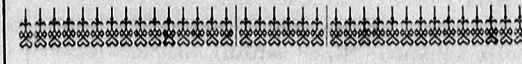
— **A husz koronán aluli számlák bélyegmentessége.** A kereskedő és iparos köröknek régi kívánságuk, hogy a husz korona értékűen aluli árukról szóló számlákat bélyegmentesen állíthassák ki. Ez a kívánság jogos és méltányos és megvalósítása az államkincstárnak sem okosna számbavehető kárt. Az ilyen számlákat ugyanis legelőször készpénzfizetés esetében a bevásárló megbizott, cseléd stb. ellenőrizhetése céljából állítják ki. Már pedig kétségtelen, hogy a számlabélyegnek csak akkor van értelme, ha a számla hitelre való vásárlás esetén a később megfizetett összeg nyugtatványozására szolgál. De készpénzfizetés esetén, midőn nyugtatványra szükség nincs, bélyegről sem lehet szó. Méltányos lehet, hogy az ily alkalmakból kiállított számlák, melyek természetüknél fogva husz koronánál magasabb összegűről alig szólhatnak, a bélyegzés kötelezettsége alól felmentessenek. Több kereskedelmi kamara fölterjesztésben megkérte ezért a kereskedelmi minisztert, hogy a husz koronánál kisebb összegűről szóló számláknak bélyegmentes kiállítását engedje meg. A miniszter kiltatásba helyezte, hogy az illetékszámbélyeg tervbe vett módosításánál meg fogja fontolni a kívánságot.

— **Menjen a polgári osztályba!** Egy rezi polgártárs beiment a napokban egy városba a járásbírószághoz, hol egy ügyvédet keresett. Az ügyvéd még nem volt a bíróságnál s azon a napon igen sok jog- és igazságkereső fél várakozott a bírósági épület folyosóján és udvarán. A rezi atyafi megúván a várakozást, benyitott a telekkönyvi osztályba és N. ügyvéd úr után tudakozódott. „Menjen a polgári osztályba”, utasították. Az bizony nem tudta, hogy a járásbírószághoz melyik része a polgári ügyosztály. Sétálgatván a várakozó, egyszer kinézett az utcára, hogy vajjon jön-e már a keresett ügyvéd, aki azonban még mindig nem mutatkozott a látóhatáron. Az atyafi amint szemlélődik, megpillantja az átellenben álló díszes épületet, melynek ormán nagy betűkkel ékeskedik az „Állami polgári leányiskola” felirat. E-zsége jut, hogy ötlet a hivatalban a polgári osztályba utasították; tehát szépen átbállag s a 10 órai üdülést élvező leánykáktól illedelmesen kérdezi: „Ugyan kérem melyik a polgári osztály?” Egyik osztály ajtójára mutattak a leányok és tovább csevegtek.

A rezi polgártárs meg se szó, se beszéd, benyit az osztályba és beletelpezik egy padra. Megvárta hát az ügyvédet, gondolja és szemlélődik az iskolaképeken. A 10 perc leteltével azonban beözönlik a beínyesvez s mindjárt jön utának a tanár is, akinek éppen órája volt. Az atyafi megbölc nyugtalommal ül a pad végén s mikor a belépő tanár megkérdezi tőle, kit keres itt? ránt egyet a tarsnyája szíján és felel: N. ügyvéd urat várom, kérem átossin. — Menjen a bírósági épületbe atyafi, ott várja az ügyvédet; nem látja, hogy ez iskola?! — Látom, látom, de amott meg azt mondják, menjenek a polgári osztályba, hát ide gyűltem engedelmel kérek — s dohogva távozott.

— **Vasárnap, f. hó 6-án este Orbán István** kávéházában zeneestély lesz.

— **Aki keriját szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze mag-szükségletét Mautner Ödön cs. és kir. udvari megkereskedésében Budapesten, Rottenbiller ucca 33.** A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalára terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ez az árjegyzék az általánosan ismert, világhírű kitűnő magvakon kívül még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágudjónságoknak egész sorozatát is tartalmazza.



Egy amerikai gyorsfőző

és egy háztartási mérleg ingyen.

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét túlhal-mazott raktárból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt mexikói ezüst-áruimat és pedig:

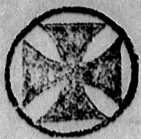
- 6 db mexikói ezüst asztali kés
- 6 " " " evővillát,
- 6 " " " evőkanalat,
- 12 " " " kávéskan.
- 6 " " " kiváló desszertkést,
- 6 " " " desszertvillát,
- 1 " mexikói ezüst levesme-ritő kanalat,
- 1 " " " ezüst tejmerlitőt
- 2 " eleg. szalon asztali gyertyatartót.

46 drb. összesen 6. frt. 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló kordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehére fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédi-ucca 3. sz.

Pártoljuk a hazai ipart és vi-seljünk
szegedi nyakravalót,
mely dús választékban kapható
Márkus Salamon Fia
cégnél, Sümege.



Kettős villammágnesez kereszt vagy csillag
D. R. G. M. N. 88503.

Gyógyít és fölfrissít jótállás mellett a következő betegségeknél: Kehe, köszvény, asztma, (nehéz lélekzés), almatlanság, fülzúgás, nagyothallás, nyavalyatörés, idegesség, étvágytalanság, halaványkór, fogfájás, fejfájás, influenzánál és minden ideg-betegségeknél. Azoknak a betegeknek, kik 88503. sz. készülékemnek legfőbb 45 napi használata után nem gyógyultak meg, a pénzt azonnal visszaküldöm. Ahol már semmi sem segít, próbálják meg az én készülékemmel, melynek biztós hatásáról meg vagyok győződve.

Kis készülék ára, mely könnyebb betegségeknél alkalmazandó, 4 korona.
Nagy készülék ára, mely idült betegségeknél veendő használatba, 6 korona.

Utánvét, vagy a pénz előleges beküldése mellett szétküldi a központi elárusító hely:

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII. ker. Bezerédy-uca 3. sz.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Minden családnak

száját jól foifogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé

szabadna pótléku használnia
a mindennapi kávéitalhoz.



8 nap próba!

Csak 2.75 forintért küldök utánvéttel, vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Egy nélkülözhetetlen nickel remont. zsebóra „System-Roskopf Patent” jeggyel, 36 órás szerkezettel és másodpercmutatóval, pillanatra pontosan járó, 3 évi jótállással, (egy elegáns aranyozott óralánc és reklám-cikk ingyen mellékeltek).

Nem megfelelőnél pénz vissza, azért veszteség kizárva.

M. J. Holzer

óra- és ékszer gyári raktár nagyban, Krakau, (Öst.) Dietelg. 66.
A cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója.
Képes óra- és ékszer-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek.
Hasonló hirdetések utánzatok.



Lakások, gazdasági épületek fedésére szolgáló vízthatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárusít

Würzburger Jakob, Sümege.



BRÁZAY FÉLE
SÓSBOR-SZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!

Sár cipő (galoschni) hölgyek részére 1 pár 1 frt 25, duplaerős, urak részére 1 frt 75.
Würzburger Jakabnál, Sümege.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörős és más ideges bajban szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve a szabad-hattú gyógyszer-tár által Majna-Frankfurt.



SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincs oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legreamekebb díszje, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja.

Cím:
Ermelléki első szőlőoltványtelep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd.

5 KORONÁÉRT

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. ker., Bezerédy-uca 3. szám.

ACETYLEN

központi telepek építését és berendezését eszközli a legelőnyösebb feltételek és jövődelmezőségi szavatosság mellett

KLINGER RICH. gép és fémárugyár magyarországi telepe, **BUDAPEST VII. HERNAD-U. 43.**

Üzemben lévő építés alatt álló telepek: Cirkvenica, az Adria partján, Spitz a Duna mellett, Gumpoldskirchen Bécs mellett, Neustadt a d. Tafelfichte Csehországban, Graunersdorf Alsó-Ausztriában, stb.

Gazdák és állattenyésztők

figyelmébe ajánlom az állatok emésztését elősegítő

tápport,

mely eredeti csomagokban kapható

Márkus Salamon Fia cégnél, * * * Sümege.

Megérkeztek Sümegegre!

Grünfeld J. szabó üzletébe a legújabb tavaszi és nyári valódi hazai divatszövetek, melyből a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett készítenek a legjobb fővárosi munkások által divatos öltönyt, felöltőt, rendíngot (ulster) és külön divatmellényeket. Raktáron tartok kész férfi-, fiú- és gyermekruhákat, porköpenyeket. Készítenek legújabb szabás szerint mindennemű papi ruhákat, cinádát, reverendát; vasuti tisztai és altisztai egyenruhákat, sport öltönyöket és divatos női kabátokat, mindennemű Libéria ruhákat.

Az üzletben készült ruhák minden hónapban kétszer díjtalanul vasalhatnak.

Vidéki meghívásra dús választékú mintáimmal személyesen megjelenek. Szíveskedjék meghívást küldeni, asszal nem jár semmi kötelezettség és csak az olcsóság és jó minőség végett megtekinthetné mintáimat.

Gyári árban kaphatók a legjobb minőségű szövetek és minden hozzávaló bélések.

Becses támogatását kérvén, maradok teljes tisztelettel

Grünfeld J. férfi-szabó.

Esemény a magyar irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET



AZ EGYETEMES TÖTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI
KEPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddig elő három kötet jelent meg. — Négyhaverként jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás esekély havi részletfizetéssel

o rendeléshez segélyvel, mely kirágnádé és levelezési ráragasztva, hozzátk befordítás.

Róval Testvérek Irodalmi Intézet Részvénrtársaság Budapest VIII., Buda-ut 10.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

azér: eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

megjelenésével minden más világtörténeli mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinék, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetét és önszeretletét tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

fejleszti a művelést, táplálja a tudást, nemeti a lelket

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatra gyönyörködte is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Közzel megrendelem a Róval Testvérek Irodalmi Intézet Részvénrtársaságtól Budapest a

Nagy Képes Világtörténet

ostmá művel 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevém, hogy eddig elő három kötet jelent meg a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapest a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részeket költségesebb postai megbízás után esedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesek válnak. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Név:

Kor:

Állás:

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST mellett ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/2 palack 5 korona, 1/2 palack 260 korona. 10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Sümege, Márkus Salamon Fia fűszerkereskedésében; nagybani eladás a vidék részére Sattler Józsefnél, Nagy-Kanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a os. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a os. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.